

Balsavimai už marihuaną

Marihuana kaip gydymo priemonė

James R. Mc.Donough, Floridos (JAV) Narkotikų kontrolės įstaigos direktorius

Atsiuntė Voth – Tarptautinis narkotikų strategijos institutas, 2000 04 20.

Paskelbta 2000 m. balandis – gegužė, Nr. 100.

Posted by **Voth- IDSI** on 3/17/99. www.druginfo.org.

CONTACT: Eric A. **Voth**, M.D., FACP Chairman, The International Drug Strategy Institute 785-354-9591.

Lietuvos blaivybės fondas, 2001 m.

Nepaisant to, kad jau seniai paaikėjo, jog marihuanos augalo sudėtyje esantys cheminiai junginiai turi potencialių gydomųjų savybių, tačiau jo žaliavos naudojimas rūkymui yra nei toleruojamas įstatymų, nei aprobeuojamas pastarųjų metų mokslinių duomenų.

Patvirtinimo procese pagal Maisto ir vaistų administravimo įstatymą (šis patvirtinimas vadinamas FDA patvirtinimu), kuriuo siekiama užtikrinti cheminių junginių grynumą oficialiai leidžiamuose naudoti vaistuose, yra vadovaujama patvirtinimo standartu – vaistų saugumu bei veiksmingumu. Diametraliai priešingas šiam ilgalaikiam medicinos mokslo atsargumui yra plačiai nuskambėjęs pastaruoju metu visoje šalyje pasisakymų apie marihuanos lapų rūkymą, “gydant” įvairias nenurodytas ligas, antplūdis. Tai yra duoklė galingai politinei veiklai, kuria agituojama pakeisti objektyvaus mokslo pasiekimus Amerikoje vien marihuanos rūkymu, pripažįstant ją geru gydymo metodu.

Du pastaruoju metu atlikti potencialios marihuanos naudos medicinoje tyrimai paskatino plėtoti ne rūkomos marihuanos, bet kanapėse esančių junginių vartojimą. Bet iniciatyvios grupės, siekiančios rūkomos marihuanos legalizavimo, paskelbus ją gydymo priemone, sukelia patikimų tyrimų rezultatų iškraipymo grėsmę. Marihuanos rūkymo šalininkai nori pasiekti savo tikslų bet kuria kaina, nepaisydami vartotojui kylančių pavojų. Jų kreipimasis į balsuojančią visuomenę yra gerai finansuojamas ir emocionalus, jie skelbia, kad šis metodas yra humaniškas, naudingas ir saugus. Nors jų tvirtinimai plačiai grindžiami vien gaudų lygio nesąmonėmis, jie kartais pasinaudoja solidžiais teiginiais, kurie iš dalies patvirtina jų siekius. Tuo pačiu šie partizanai, aprašyti labai autoritetingo “New York Times” žurnalisto Chris Wren, sudarantys nedidelę laisvamanių, liberalų, humanistų ir hedonistų koaliciją, ignoruoja svarbiausias medicinos mokslo išvadas: rūkomos marihuanos, kaip patvirtinto gydymo būdo, naudojimo ateityje perspektyvos yra labai menkos.

Mokslinio pagrindimo stoka

Marihuanoje rasti cheminiai junginiai gali turėti potencialių gydomųjų savybių, tačiau mokslas nepritaria tokiai vaistų vartojimo formai kaip neapdorotos augalo žaliavos rūkymas. Dviejuose plataus masto marihuanos potencialių gydomųjų savybių tyrimuose buvo padarytos tokios išvados:

- Mokslininkai rado marihuanoje tikrai vieną cheminį junginį, kuris potencialiai gali būti naudojamas gydymui, - tai THC. Norint visokeriopai suprasti šių medžiagų poveikį žmogaus organizmui, reikia išsamesnių tyrimų.
- Ekspertai, išnagrinėję visus turimus duomenis, nerekomenduoja, kad tyrimų tikslas būtų rūkomos marihuanos naudojimas medicinos tikslams. Jie pasisako už augale rastų junginių taikymą ne rūkymo keliu.

1997 metais Nacionaliniai Sveikatos Institutai (NIH) sutiko “parengti mokslinius duomenis apie potencialias marihuanos naudojimo gydymui galimybes ir apie papildomų tyrimų būtinumą bei galimybes”. Ekspertų grupė turėjo nemažą atitinkamų studijų bei

klinikinių tyrimų patirtį, tačiau neturėjo išankstinės nuomonės apie marihuanos naudojimą medicinoje. Jiems buvo pateikti tokie klausimai: Kas yra šiuo metu žinoma mokslui; Į kokius svarbius klausimus dar nėra atsakyta; Koks yra gydomasis potencialas; Kokia galima nauda yra tolesnių tyrimų pagrindas; ir kokias problemas reikėtų aptarti, jeigu bus atliekami klinikiniai tyrimai.

Netrukus po to, Baltųjų Rūmų Nacionalinės Narkotikų kontrolės politikos biuras (ONDCP) paprašė Medicinos instituto (IOM) atlikti panašią užduotį: suburti grupę, kuri “parengtų mokslinių marihuanos bei jos sudėtyje esančių kanabinoidų potencialios naudos bei žalos sveikatai įvertinimo įrodymų apžvalgą”. Šią apžvalgą rengė labiausiai patyrę neurologijos, farmakologijos, imunologijos, narkologijos, su narkotikais susijusių įstatymų, onkologijos, infekcinių ligų ir oftalmologijos specialistai. Jie nagrinėjo atskirų kanabinoidų poveikį, riziką, susijusią su marihuanos naudojimu medicinos tikslams ir marihuanos rūkymu. Jų atliktų medicinos institute (IOM) tyrimų rezultatai buvo tokie:

Palyginti su daugeliu vaistų, žinios apie marihuanos galimybę naudoti medicinos tikslams buvo renkamos netipišku būdu. Paprastai pradiniame vaisto tyrimo etape nustatoma, ar kuris nors jo sudėtyje esantis junginys turi šiokių tokių gydomųjų savybių. Po to atliekami platesnio masto tyrimai, siekiant nustatyti vaisto saugumą ir tinkamas jo dozes gydymo tikslams. O marihuana jau buvo vartojama Jungtinėse Valstijose daugelį dešimtmečių... Duomenys apie šalutinį kenksmingą marihuanos poveikį yra daug gausesni už duomenis apie jos veiksmingumą gydant. Klinikinius marihuanos tyrimus yra sunku atlikti.

Nepaisant to, Medicinos instituto parengtoje ataskaitoje buvo pažymėta, kad kanabinoidiniai (kanapių tipo) narkotikai potencialiai gali būti naudojami terapijos tikslams. Yra paminėta, kad kanabinoidai yra ypač naudingi, gydant tokius simptomus, kaip skausmas, šleikštulys ir vėmimas, bei apetito praradimas, pažymėta, kad kanabinoidai “tam tikrose ribose tinka”, esant išsekimui ir pykinimui po chemijos terapijos AIDS atveju. Ataskaitoje pažymėta, kad kanabinoidai “tikriausiai natūraliai moduliuoja skausmą, reguliuoja judėjimą ir atmintį”, tačiau šis natūralus vaidmuo “yra daugiaaspektis ir nėra aiškus”.

Apie galimą marihuanos poveikį skausmui Nacionalinių Sveikatos Institutų (NIH) ataskaitoje sakoma, kad nebuvo atlikti jokie klinikiniai tyrimai su pacientais, “kenčiančiais natūralų skausmą”, tačiau du patikimi vėžinių skausmų tyrimai parodė, kad esama analgetinio poveikio. Apie kitą galimą teigiamą poveikį – pykinimo sumažinimą po chemijos terapijos – NIH ataskaitoje rašoma, kad buvo atlikti tyrimai, siekiant palyginti ryjamo THC (kurio esama Dronabinolo vaistų sudėtyje) ir rūkymui naudojamos marihuanos poveikį. Iš 20 pacientų – devyni nepajuto jokio skirtumo, septyni pripažino geresnį ryjamo THC poveikį ir tik tai vienas pasisakė už rūkymui naudojamą marihuaną. Ataskaitos išvadoje konstatuojama, kad “nebuvo pateiktas joks apibrėžtas, moksliskai pagrįstas atsakymas apie rūkymui naudojamos marihuanos veiksmingumą gydant pykinimą bei vėmimą, susijusius su chemijos terapija”.

Glaukomos atveju buvo ištirtas marihuanos poveikis akių vidaus kraujospūdžiui (glaukoma paprastai yra sukeliama regos nervo pažeidimo) ir buvo nustatyta, kad rūkant marihuaną, šis kraujospūdis sumažėja. Tačiau NIH ataskaitoje nėra teiginio, kad marihuana gali “saugiai ir veiksmingai sumažinti akių vidaus kraujospūdį tiek, kad būtų išvengiama regos nervo pažeidimo”. Ataskaitoje padaroma išvada, kad rūkant marihuaną ar vartojant THC piliules, jų “poveikio mechanizmas” akių vidaus kraujospūdžiui yra neaiškus ir turi būti dar tiriamas.

Apetito stimuliavimo ir išsekimo sergant AIDS kompensavimo klausimu ataskaitoje pripažįstama potenciali marihuanos nauda. Tačiau ataskaitoje taip pat pažymimas atitinkamų duomenų trūkumas. Tyrinėtojai nurodo, kad nors duomenų yra daug, jie daugiausiai yra gandų lygio, bet “nėra objektyvių duomenų apie organizmo struktūros pakitimus, ŽIV reprodukciją arba ŽIV sergančių pacientų imunologinę funkciją”.

Jokioje ataskaitoje nebuvo rekomenduojama rūkyti marihuaną kaip gydymo priemonę. Medicinos institute ataskaitoje marihuanos rūkymas pavadintas “THC žaliavos vartojimu”, kuris yra nerekomenduojamas, nes tuo pačiu vartojamos ir kenksmingos medžiagos, nurodant, kad augalinės kilmės produktai gali lemti įvairias suderinamumo, užterštumo, neapibrėžto poveikio stiprumo ar stabilumo problemas. Nacionalinių Sveikatos Institutų (NIH) ataskaitoje pateikiama tokia pat išvada ir paaiškinama, kad eliminavus marihuanos vartojimo rūkymui aspektą, bus “pašalinta svarbi kliūtis”, trukdanti tyrinėti potencialiai naudingas šio augalo savybes.

Šiuose tyrimuose nuolat prieinama išvados, kad kanabinoidai, esantys marihuanos sudėtyje, tam tikromis sąlygomis potencialiai gali būti naudojami simptomams reguliuoti, tačiau tais tyrimais yra neįmanoma nustatyti, kokiū būdu įgyvendinamos šios potencialios kanabinoidų galimybės. Be to, tyrimuose nebuvo nustatytas joks gydomasis marihuanos poveikis; geriausiu atveju ji tam tikromis sąlygomis turėjo įtakos simptomams. Svarbiausia tyrimų išvada buvo ta, kad rūkymui skirta marihuana nėra gydymo priemonė. NIH ataskaitoje pažymima, kad alternatyvų marihuanos variantą (skirtos ne rūkymui) reikėtų tirti toliau. Medicinos instituto ataskaitoje marihuanos rūkymo, kaip gydymo priemonės, naudojimas yra rekomenduojamas esant ypatingoms aplinkybėms, po nesėkmingo visų kitų gydymo būdų taikymo ir griežtai gydytojams kontroliuojant marihuanos rūkymą. Šios dviejų tyrimų išvados, pagrįstos ne tuščiais spėliojimais, bet patikimais moksliniais tyrinėjimais, liudija, kad nėra pagrindo legalizuoti marihuanos, kaip gydymo priemonės, rūkymą.

Mokslinės bendruomenės nuomonė

Nacionalinių Sveikatos Institutų (NIH) ir Medicinos instituto (IOM) ataskaitų išvados buvo lydimos daugybės komentarų šalies medicinos žurnaluose. Didesnėje šių publikacijų dalyje didžiausias dėmesys sutelkiamas į probleminį rūkymo, kaip kanabinoidų vartojimo medicinos tikslams aspektą. Viename gydytojo rašytame straipsnyje rašoma, kad “augalinės žaliavos rūkymas” yra “varginantis” daugeliui gydytojų ir “nemalonus” daugeliui pacientų. Tarptautinio Narkotikų strategijos instituto vadovas Dr. Eric Voth 1997 m. Amerikos Medicinos Asociacijos žurnale (JAMA) publikuotame straipsnyje teigia: “Yra beprasmiška remti tyrimus, susijusius su rūkymu. Šiuo metu mes plėtojame šalyje didžiulę kampaniją prieš tabaką. Tai kam švaistyti pinigus vaistams, pagrįstiems rūkymu?”. Voth rekomenduoja naudoti THC analogus, nesusijusius su rūkymu.

1998 m. rugsėjo mėn. Naujosios Anglijos medicinos žurnalo vyriausiasis redaktorius Dr. Jerome P. Kassirer straipsnyje, parašytame kartu su Dr. Marcia Angell, rašė: „Iki XX amžiaus dauguma gydymo priemonių buvo augalinės kilmės, ir buvo įsitvirtinę bandymų ir klaidų keliu. Viskas pradėjo keistis XX amžiuje, sparčiai besivystant medicinos mokslui. Pavyzdžiui, atsitiktine atranka pagrįstų kontroliuojamų klinikinių tyrimų išsivystymas leido tyrinėtojams tiksliai nustatyti siūlomų gydymo būdų saugumą, veiksmingumą bei reikalingas dozes, o taip pat indikacijas jų taikymui. Mes nebesiskliaujame bandymų ir klaidų metodu bei anekdotų lygio patirtimi. Mes išmokome reikalauti ir tikėtis statistiškai patikimų duomenų prieš darydami išvadas apie gydymo priemones“.

Dr. Robert DuPont iš Džordžtauno Universiteto Psichiatrijos katedros nurodo, kad tie, kurie agresyviai agituoja už marihuanos rūkymą kaip gydymo priemonę, “menkina” potencialią NIH ir IOM tyrimų naudą. Kaip ir Dr. Voth, DuPont aptaria vartojimo būdus, nesusijusius su rūkymu. Jis tvirtina, kad jeigu mokslininkų bendruomenė pritartų marihuanos rūkymui kaip gydymo priemonei, visuomenė tikriausiai nutartų, kad toks sprendimas buvo priimtas labiau veikiant politikai, nei mokslui. DuPont daro išvadą, kad jeigu tyrimuose

pirmiausiai atsižvelgiama į ligos gydymo poreikius, tuomet vargu ar mokslas patvirtintų marihuanos rūkymą kaip gydymo priemonę.

Netgi tie, kurie teigia, kad marihuanos rūkymas yra gydymo priemonė, kartais pateikia vieną kitą išpėjimą. Harvardo universiteto profesorius Dr. Lester Grinspoon, kuris yra marihuanos rūkymo šalininkas, 1994 m. Amerikos Medicinos asociacijos žurnale (JAMA) publikuotame straipsnyje rašė: “Yra viena sritis, kuria mes privalome susidomėti, - tai plaučių funkcija. Plaučiai yra skirti įkvėpti tikrai gynam orui, bet niekam kitam”. Kiti ekspertai iš viso ignoruodavo medikų išpėjimus, susijusius su marihuanos rūkymu. Piliečių informavimo apie narkotikų prevenciją centro vykdomoji direktorė Dr. Janet Lapey palygino marihuanos rūkymo tyrimus su opijaus pypkių naudojimu morfijui tirti. Ji ragina daugiau tirti atskirus aktyviuosius junginius, negu marihuanos rūkymą.

NIH ir IOM ataskaitų teiginiai ir mokslininkų bei medikų bendruomenių komentarai prieštarauja idėjai, kad augalo rūkymas yra tinkamas vartojimo būdas, kokių jame būtų naudingų junginių.

Iš Maisto ir vaistų valdybos pozicijų

Maisto ir vaistų valdybos (FDA – Food and Drug Administration) vaistų įvertinimo ir tyrimo centro uždavinys – “užtikrinti, kad Amerikos tauta gautų saugius ir veiksmingus vaistus”. FDA patvirtinimo proceso nepaisymas pažeistų šį esminį saugos mechanizmą, skirtą tautos sveikatai apsaugoti. FDA patvirtinimo procesas skirtas ne vaistams iš ligonio atimti, bet sistemai, kuri pateiktų tinkamus vaistus prevencijai, gydymui arba būklės palaikymui, pasiūlyti. FDA patvirtinimui gali reikti šimtų junginių patikrinimo, ir tai suteikia mokslininkams galimybę pakeisti juos, siekiant geresnio poveikio. Medicinos instituto ataskaitoje yra tiksliai apibrėžta tokia situacija: “Šiandien mes turime žinoti vaistų sudėtį ir kiekį. Netgi tais atvejais, kai marihuana palengvina kai kuriuos simptomus, augalinės žaliavos mišinys neatitinka šio šiuolaikinio reikalavimo”.

FDA patvirtinimui suteikti siūlomais vaistams, potencialus gamintojas turi pateikti paraišką naujiems vaistams užregistruoti. Šioje paraiškoje turi būti pateikta išsami informacija, pagal kurią FDA ekspertai galėtų nustatyti (naudodami ir kitus kriterijus), “ar vaistai yra saugūs ir veiksmingi, naudojant juos siūlomais tikslais, ar vaistų lemiamą naudą pranoksta su jais susijusia riziką [ir] ar vaistų gamybos metodai bei naudojami vaistų kokybės kontrolės metodai yra tinkami vaistų sudėties vienodumui, jų poveikio laipsniui ir jų kokybei bei grynumui išsaugoti.”

“Naudos” aspektu Medicinos institutas nustatė, kad terapinis kanabinoidų poveikis yra “gana kuklus”, ir daugelio simptomų gydymui daug veiksmingiau naudojami oficialiai patvirtinti vaistai. Pavyzdžiui, vaistai pykinimui arba senyvo amžiaus asmenų glaukomi gydyti jau yra sukurti. Be to, nauji vaistai *zofran* daug veiksmingiau negu THC padeda pacientams po chemijos terapijos. Sintetinis THC, vadinamas Dronabinolu, siūlo ŽIV apkrėstiems pacientams, kuriems imuniteto irimo procesas yra pristabdytas, “saugią” alternatyvą – kvėpuoti marihuanos dūmais, kuriuose esama kancerogeninių medžiagų.

“Rizikos” aspektu, yra akivaizdu, kad marihuanos rūkymas ardo sveikatą. Neišvalytoje marihuanoje esama apie 400 chemikalų, kurie degdami rūkymo metu pavirsta daugiau kaip 2000 nešvarių chemikalų. Tarp šių medžiagų, kurių dalis nėra identifikuotos, esama ir kancerogenų. Medicinos instituto ataskaitoje pažymima, kad “nuolatinis marihuanos rūkymas sukelia žmogaus kvėpavimo takų paviršiaus ląstelių išsigimimą. Marihuanos rūkymas, kaip ir tabako rūkymas, yra susijęs su padidėjusiu pavojumi susirgti vėžiu, plaučių ligomis ir susilaukti nesėkmingo nėštumo rezultato.” Vėliau atliktuose Dr. Zuo-Feng Zhary iš

UCLA Džonsono Vėžio Centro tyrimuose buvo nustatyta, kad marihuanoje esančios kancerogeninės medžiagos yra daug stipresnės už tabake esančias kancerogenines medžiagas.

Lėtiniai bronchitai ir padažnėjusios plaučių ligos, o taip pat sumažėjęs vyrų spermų judrumas ir testosterono kiekis taip pat yra susiję su dažnu marihuanos rūkymu. Sumažėjęs imuninės sistemos atsparumas, dėl kurio padidėja imlumas infekcijoms ir navikams, taip pat yra susijęs su dažnu jos rūkymu. Netgi neženklus imuninės sistemos susilpnėjimas gali turėti svarbų poveikį sveikatai. Kadangi marihuanoje esantys šalutiniai produktai išlieka organizmo riebaluose kelias savaites, organizmo funkcijų sutrikimas gali tęstis ir nebevartojant marihuanos. Rūkant marihuaną, be kitų sutrikimų, pažymėtini plaučių funkcijos sutrikimai, kurie yra panašūs į tabako rūkymo sukeltus sutrikimus.

Kalbant apie kanabonoidinių vaistų veiksmingumą, Medicinos instituto ataskaitoje – pripažinus “potencialią terapinę vertę” – pridedama, kad rūkant marihuaną, “kartu su THC žaliava į organizmą patenka ir kenksmingos medžiagos”. Išvalyti kanabinoidų junginiai yra mažiau pavojingi, negu augalinė žaliava, kurios sudėtyje esantys cheminiai junginiai nėra pakankamai ištirti. “Terapinis tarpas” tarp norimo ir šalutinio marihuanos ir THC poveikio geriausiu atveju yra siauras, o daugeliu atvejų iš viso neegzistuoja.

Moksliniai įrodymai, kad potencialus terapinis marihuanos poveikis yra kuklus, kad kiti, jau aprobuoti vaistai yra daug veiksmingesni ir kad marihuanos rūkymas kenkia sveikatai, liudija, kad marihuanos rūkymas yra nesuderinamas su FDA patvirtinimu. O be tokio patvirtinimo marihuana negali būti suteiktas oficialiai leistos vartoti gydymo priemonės statusas. O tuomet raginimas laikyti marihuanos rūkymą gydymo priemone tampa klaidinantis ir praktiškai nepritaikomas.

Vaistų pasirinkimas rinkėjų iniciatyva?

Nors balsavimo iniciatyva yra neatskiriama mūsų demokratijos dalis, ji nepasiteisina skatinimo rūkyti marihuaną kaip gydymo priemonę kontekste, nes tai ardo mūsų įstatymų sistemą, sukelia konfliktus tarp valstybinių ir federacinių įstatymų ir trukdo pasiūlyti mokslu pagrįstą pakaitalą.

Balsavimo iniciatyvų legalizuoti marihuanos kaip vaisto rūkymą istorija yra skandalinga. Vien tik 1998 metais iniciatyvos buvo pareikštos penkiose valstijose, tačiau jos nedavė jokių apčiuopiamų rezultatų. Pavyzdžiui, Kolorado valstijoje pasiūlymas buvo paskelbtas negaliojančiu prieš rinkimus. Ohajo valstijoje įstatymo projektas buvo priimtas, bet vėliau atšauktas. Kolumbijos valstijoje Kongresas neleido skaičiuoti balsavimo rezultatų. Šešiose kitose valstijose pacientams buvo leista rūkyti marihuaną kaip vaistą, bet tik pagal receptą, ir daktarai, abejojantys dėl teigiamo rūkomo vaisto poveikio, baiminosi, kad pacientai prie jo pripras, ir diskutavo dėl įstatyminės ir profesinės rizikos, nenorėdami išrašyti marihuanos savo pacientams. Nors rinkėjai palaikė šią iniciatyvą Arizonos valstijoje, valstijos įstatymų leidžiamoji valdžia užblokavo šį įstatymą. Atvejis, nutikęs su Arizonos įstatymu, yra problematiškas, nes jis prieštarauja federaciniam statutui. Be abejo, legalizavimas valstijos lygiu sukuria tiesioginį konfliktą tarp valstybinių ir federacinių įstatymų bet kuriuo atveju, statydamas pacientus, gydytojus, policiją, prokurorus ir valstybės pareigūnus į keblią padėtį. Esminė juridinė problema, susijusi su marihuanos kaip vaisto išrašymu, yra ta, kad federacinis įstatymas draudžia tokį naudojimą, paversdamas valstybės įstatymą funkcionaliai neveiksmingu.

Balsavimo iniciatyvos įvairovei geriau suprasti išnagrinėkime vieną konkretų pavyzdį. Kalifornijos pavyzdys, turbūt, yra plačiausiai žinomas ir iliustruoja tą chaosą, kurį gali sukelti tokios iniciatyvos. Kalifornijos Raminančiųjų vaistų vartojimo aktas (dar žinomas kaip pasiūlymas 215), įsigaliojęs 1996 metais, buvo rinkėjų iniciatyva, kuria siekta užtikrinti

legalią apsaugą sunkiai sergantiems pacientams, kurie vartojo marihuaną terapijos tikslais. Akte aiškiai nurodyta, kad marihuana, kurią vartoja pacientai, pirmiausia turi būti rekomenduota gydytojo, ir toks marihuanos vartojimas yra apibrėžiamas kaip Kalifornijos gyventojų „teisė“. Sutinkamai su šiuo aktu, gydytojai ir pacientai nėra teismo persekiojimo subjektai, jeigu jie nepažeidžia įstatyme nurodytų sąlygų. Akte išvardinti vėžys, anoreksija AIDS, chroniški skausmai, spazmai glaukoma, artritas ir migrena kaip negalavimai, kurie gali būti gydomi marihuana, tačiau akte taip pat yra išlyga: „ar bet kuri kita liga, kurios atveju marihuana gali duoti teigiamą rezultatą“.

Kalifornijos daktaras Ryan Thompson, rašydamas 1999 metų gruodį, apibrėžė medicinines problemas, susijusias su Pasiūlymu 215:

„Šiame akte pateiktos miglotos, neaiškiai apibrėžtos formuluotės, kurios akivaizdžiai suteikia galimybę piktnaudžiavimams. Labiausiai diskutuotinos akto vietos yra šios:

- Įvertinant marihuanos vartojimo reikalingumą, nėra būtina apžiūrėti pacientą ir diagnozuoti konkretų negalavimą;
- Nėra reikalavimo pateikti raštišką receptą ar netgi raštišką rekomendaciją marihuanos mediciniam vartojimui;
- Vienąsyk gavus „rekomendaciją“, pacientui daugiau niekad nebereikia atvykti į medicinę apžiūrai, kad būtų įsitikinta gydymo efektyvumu, ir jis potencialiai gali naudotis šia „rekomendacija“ visą likusį gyvenimą.
- Nėra ribojamas ligų sąrašas, kai marihuana gali būti vartojama, ji gali būti rekomenduojama praktiškai kiekvienos ligos atveju, netgi nesitikint, kad ji duotų reikiamą poveikį.

Daktaras užbaigia konstatuodamas: „Aš, kaip gydytojas, buvau žalingo marihuanos poveikio pacientams ir jų šeimoms liudininkas. Tai nėra nekenksminga medžiaga“.

Pasiūlymo 215 priėmimas sukėlė konfliktą tarp Kalifornijos ir Federacinės Vyriausybės. 1997 metų vasarą Prezidentūra paskelbė savo atsakymą į Kalifornijos Raminančiųjų vaistų vartojimo aktą (taip pat ir į Arizonos Pasiūlymą 200). Pareiškime sakoma:

„Teisingumo departamento pozicija yra tokia: kai bendrosios praktikos gydytojai rekomenduoja ar išrašo medžiagas, minimas Sąraše I, tai yra nesuderinama su visuomenės interesais (ta prasme, kaip ši frazė vartojama Federaciniame kontroliuojamų medžiagų akte) ir bus baudžiama administracine tvarka. Vaistų kontrolės departamentas privalės anuliuoti tokių bendrosios praktikos gydytojų registravimą“.

Pareiškime pažymima, kad įgalinti federacinės JAV valdžios atstovai Kalifornijoje ir Arizonoje nagrinės baudžiamosios atsakomybės atvejus, remdamiesi tam tikrais kriterijais. Tiems kriterijams priklauso pasitikėjimo tarp daktaro ir paciento stoka, „didelis kiekis“ receptų (ar rekomendacijų) Sąrašo I vaistams, „ženklus“ pelnas, gautas iš tokių receptų, receptai nepilnamečiams ir „ypatingos aplinkybės“, tokios kaip eismo nelaimės, tampančios rimtų traumų priežastimi.

Federacinės Vyriausybės motyvacija pateikiant tokį požiūrį, yra tikrai sviri. Daktaras Donald Vereen iš Nacionalinės narkotikų kontrolės policijos tarybos paaiškina, kad „tyrimais pagrįsti įrodymai“ turi būti tokie, kur įvertinama bet kokio vaisto keliami rizika ir nauda, bet koks požymis, leidžiantis racionaliai pagrįsti tokios rizikos galimybę. Taip pat jis aiškina, kad kol Maisto ir vaistų valdyba (FDA) bei kitos vyriausybės įstaigos, atliekančios tyrimus, rūpinasi visuomenės sveikata, šį procesą trikdyti yra neišmintinga.

Kadangi federacinė valdžia pripažįsta Maisto ir vaistų valdybos aprobečius kanabinoidinius vaistus, ji laikosi požiūrio, kad rinkėjų iniciatyvai neturėtų būti leista eliminuoti marihuaną iš mokslinių tyrinėjimų ir vaistų aprobavimo proceso - ši pozicija pagrįsta požiūriu į visuomenės sveikatą. Sveikatos ir socialinių paslaugų departamentas peržiūrėjo savo nuostatas, po atliktų tyrimų pripažinęs marihuaną labiau tinkama ir ketina

atlikti daugiau kanabinoidų tyrimų. Tačiau departamentas neketina nuleisti mokslinių įrodymų standartų karteles.

Problemos, kurias sukėlė Kalifornijos iniciatyva, nėra nuošalyje konflikto tarp valstijos ir federacinės valdžios. Kalifornijos teismas savarankiškai įvedė medicinos tikslams naudojamos marihuanos platinimo apribojimus. Kalifornijos 1997 m. apeliacinis sprendimas nurodo, kad valstijos Raminančiųjų vaistų vartojimo aktas leidžia tik pirkti medicininę marihuaną iš pirminių sveikatos apsaugos paslaugų teikėjo, bet ne iš “narkotikų platintojų gatvių užkampiuose” arba “Kanapių pirkėjų klubo” tipo “prekybos centrų”. Šis sprendimas leido teismams vadovauti marihuanos klubams.

Kalifornijos ir kitų valstijų iniciatyvų eiga parodo, kad tokie rinkėjų inicijuoti sąjūdžiai nėra efektyvus ar patikimas būdas užtikrinti sergančiajam bet kurią terapinę naudą, kuri gali būti gauta iš marihuanos augalo. Atsisakius jos rūkymo ir atlikus su rūkymo nesisijusios alternatyvos mokslinius tyrimus, būtų galima išvengti daugelio konfliktų.

“Receptų” pildymas

Vienas dalykas yra priimti rinkėjų iniciatyvą, apibrėžiant deginamą augalą kaip vaistą. Kitas dalykas yra paversti tą “vaistą” priimtinu, kai augalas savaimė - bent jau turėtų taip būti - yra už įstatymo ribų. Pagaliau rekreacinis vartojimas negali būti prilygintas vartojimui gydymo tikslais, ir nė viena rinkėjų iniciatyva į tai neapeliavo. Tačiau kanapių pirkėjų klubai greitai persiorientavo, skelbdami terapinę marihuanos naudą ir aiškindami, kad ji padeda išgyti ligoniams. Kalifornijoje 13 tokių klubų greitai įsitraukė į tą operaciją, atvirai pardavinėdami marihuaną, ir prisidengdami tuo, kad neva už tai nubalsuota.